



Jubileuszowy medal

„XX lat Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej”

(ros. Медаль "XX лет РККА")

Statut medalu.

Dekretem Prezydium Rady Najwyższej ZSRR z dnia 24 stycznia 1938 roku ku czci 20-lecia istnienia Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej i Marynarki Wojennej został ustanowiony medal „XX lat Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej”. Tym medalem nagradzano oficerów i dowódców Armii Czerwonej, którzy:

- mieli wysługę 20 lat, obecnie byli kadrowymi wojskowymi, oraz walczyli w wojnie domowej w Rosji po Rewolucji Październikowej o niepodległość młodej Republiki radzieckiej;**
- byli odznaczeni orderem Czerwonego Sztandaru podczas walk w wojnie domowej w Rosji.**

Ogólny opis medalu.

Medal „XX lat Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej” ma formę kręgu o średnicy 32 mm. Powierzchnia medalu jest matowa, otoczki o średnicy 2,5 mm – błyszcząca. Na awersie została umieszczona pięcioramienna emaliowana na czerwono gwiazda ze srebrną otoczką. W dolnej części kręgu pomiędzy dwoma dolnymi promieniami znajdują się dwie połączone cyfry rzymskie „XX” o wymiarach 8 mm x 7 mm. Na rewersie medalu znajduje się płaskorzeźba czerwonoarmisty o wysokości 25 mm, strzelającego z karabinu. Żołnierz jest ubrany w długi wojskowy płaszcz. Po prawej stronie od czerwonoarmisty, na dole są widoczne cyfry „1918 - 1938”.

Medal został wykonany z oksydowanego srebra 925 próby o wadze 15,592+/-0,10 g.

Medal za pomocą uszka w górnej części i zawieszki został połączony z pięciokątną metalową blaszką (kołodką), owiniętą szarą wstążką z dwoma czerwonymi paskami.

Historia medalu.

Jubileuszowy medal „XX lat Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej” był pierwszym medalem, ustanowionym w ZSRR. Choć uhonorowano medalem ponad 37 tys. osób, to pod koniec wojny pozostało bardzo mało żywych nagrodzonych. Część z tych oficerów zginęła podczas represji Staliniowskich 1938 roku, część zginęła podczas konfliktu zbrojnego przy Chalchin-Goł lub w wojnie radziecko-fińskiej. Natomiast największa ilość nagrodzonych medalem poległa podczas Wojny Ojczyźnianej (zwłaszcza na początku) lub trafiła do niemieckich obozów koncentracyjnych. W latach 50-ych bardzo rzadko można było zobaczyć medal „XX lat Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej” na mundurach oficerów, generałów lub marszałków.

Oprócz medalu „XX lat Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej” przed rozpoczęciem II Wojny Światowej w ZSRR istniało tylko 5 orderów (w tym tylko 3 za zasługi wojenne) i 4 medale (w tym tylko 2 za zasługi wojenne). W ten sposób oficerowie Armii Czerwonej mogli być odznaczani maksymalnie sześcioma nagrodami państwowymi: orderem Lenina, orderem Czerwonego Sztandaru, orderem Czerwonej Gwiazdy, medalem „Za odwagę”, medalem „Za zasługi bojowe”, oraz medalem „XX lat Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej”. Większość oficerów przed rozpoczęciem Wojny Ojczyźnianej w ogóle nie miało żadnych odznaczeń, oprócz medalu „XX lat Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej”, jeśli nie uczestniczyli we wcześniejszych konfliktach zbrojnych (Chasan, Chalchin-Goł, Hiszpania, Finlandia). Np., przyszły szef Sztabu Generalnego, kawaler dwóch orderów „Zwycięstwo” i wielu innych orderów dowódców, „podwójny” Bohater Związku Radzieckiego, Marszałek A. Wasilewski przed rozpoczęciem Wojny Ojczyźnianej miał tylko order Czerwonej Gwiazdy i medal „XX lat Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej”.

Szczegółowe opisy różnych odmian medalu.

Typ 1. Prostokątna kołodka.

Uszko medalu stanowi razem z krążkiem całość (nie było przylutowywane), ma charakterystyczny kształt trapezu. Medal został połączony za pomocą zawieszki z prostokątną kołodką z wycięciem w dolnej części, pokrytą czerwoną wstążką. Z tylnej strony wstążka jest przymocowywana do kołodki za pomocą prostokątnej cienkiej płytki z otworem w środku. Również z tylnej strony kołodki widnieje gwintowana śruba z nakrętką (18 mm) w celu przymocowania nagrody do munduru. Na nakrętce został wybity numer seryjny oraz napis „МОНДВОР”.

Waga samego krążka medalu bez zawieszki i kołodki wynosi 22,3 g, waga nakrętki – 2,54 g.

Minimalny znany numer medalu - 863, maksymalny - 37672.



Typ 2. Pięciokątna kołodka.

Drugi typ medalu powstał po ogłoszeniu Dekretu z dnia 19 czerwca 1943 roku. Wg tego rozporządzenia wszystkie medale miały być noszone na pięciokątnych kołodkach. Wiele nagrodzonych zmieniło swoje medale pierwszego typu na medale drugiego typu.



Na rynku kolekcjonerskim bardzo często można spotkać podróbki medalu „XX lat Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej”. Jakość ww. podróbek bardzo się różni, często wskazana konsultacja doświadczonego specjalisty (www.czasybohaterow.pl) w celu określenia autentyczności odznaczenia.



